

Ministeren for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 9. marts 2021

Ministeren for Fødevarer, Fiskeri og Ligestillings besvarelse af spørgsmål nr. 833 (MOF alm. del) stillet 9. februar efter ønske fra Zenia Stampe (RV).

Spørgsmål nr. 833

”Vil Ministeren redegøre for udsigten til at opnå en bruttoarealmodel, der både fører til mere natur og administrative forenklinger for landmanden, herunder angive hvilke natur og landskabselementer der er udsigt til bliver støtteberettigede, samt hvor detaljerede krav der forventes at blive stillet til indtegning af naturelementer i markblokken som forudsætning for støtte?”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Landbrugsstyrelsen, som oplyser at:

”Under grundbetalingsordningen stilles der til støtteberettigede landbrugsarealer i dag krav om, at der årligt skal foretages en landbrugsmæssig udnyttelse på helt ned til 0,01 ha (100 m²) af marken. Dette efterlader begrænsede muligheder for natur og biodiversitet på landbrugsarealer.

Med bruttoarealmodellen i den kommende landbrugsreform fra 2023 forventes medlemsstaterne at kunne beslutte at give mulighed for, at landbrugerne frivilligt kan lade dele af arealet være uden landbrugsaktiviteter, hvorved der kan opstå naturelementer uden risiko for støttenedsettelse. Landbruger får mulighed for selv at bestemme placering, størrelse og omfang af disse elementer, så længe elementerne holdes inden for de forordningsmæssige rammer. Eksempler på sådanne elementer kan være flere enkeltstående træer og buske, mulighed for at lade urørte og ukurante markhjørner være uslåede, eller mulighed for at undlade at dyrke de fugtige lavninger på marken. Som reglerne fungerer i dag risikerer fugtige lavninger på marken at blive udelukket fra støtte, såfremt landbrugsaktiviteten forhindres. Elementerne kan også være tiltag, som landbrugeren selv etablerer i form af nyetablerede levende hegn og småbeplantninger inden for markfladen. Disse nye tiltag kan gavne naturen i form af flere levesteder og bedre spredningsmuligheder i landskabet sammenlignet med i dag.

Netop fordi bruttoarealmodellen vil gøre det muligt at opretholde landbrugsstøtten, selvom dele af arealet ikke anvendes til landbrugsmæssige formål, vil bruttoarealmodellen give et øget incitament for landbrugeren til at udlægge områder med mere naturindhold.

Den forordningsmæssige ramme forventes kun at tillade, at en vis andel af marken kan etableres med naturelementer. Landbrugsstyrelsen er forpligtet til at kontrollere denne andel samt overholdelse af aktivitetskravet på den resterende del af marken. Derfor skal landbruger indtegne de områder på marken, hvor der ikke forventes at blive udført landbrugsaktiviteter. Der vil dog ikke være tale om en nøjagtig indtegning, men i stedet en ’forholdsmæssig stedsangivelse på markniveau’, hvor landbrugeren selv indikerer de steder af marken, hvor landbrugsaktiviteten ikke forventes at blive udført. Hvis landbruger alligevel udfører landbrugsaktiviteter inden for det angivne område, mister landbruger ikke støtten for arealet.”

Der er meget positive udsigter til, at bruttoarealmodellen realiseres i reformen, da såvel Europa-Parlamentet som Rådet har indskrevet modellen i deres forslag. Variationen består i, hvorvidt det skal kunne udgøre op til halvdelen (Rådet) eller højst en-tredjedel (EP). Begge institutioner finder således, at landene skal have mulighed for at fjerne det negative incitament, som landbrugsstøtten giver i dag, hvor støtten mistes til arealet, hvis der opstår biotoper og andet på landbrugsarealet. Hermed vil reformen reelt give mulighed for natur på landbrugsarealerne.”

Rasmus Prehn

/

Louise Piester